

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De Testamentis, Codicillis, & ultimis voluntatibus. Pars II. De Hærede, & Hæreditate. Pars III. De Legitima Trebellianica, & aliis Detractionibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XV. Ianuen. detractionum. Quale tempus in legitimæ detractione attendi debeat, an illud mortis parentis, vel potiùs quando detractio facienda est, ad effectum inspiciendi, cujus commodo, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74043](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74043)

Primo scilicet, quod ubi etiam ex Statutis, vel juribus municipalibus, in hoc à jure communi exorbitantibus, fiscus à patre vivente petere possit legitimam per filium delinquentem speratam, id non procedit, quando ex eodem filio supersunt filii, quoniam rationabilis est, ut avo succedant potius nepotes, quam fiscus Bald. in l. si qua poena numer. 5. ff. de his, qui sui vel alieni juris, & ceteri communiter, de quibus Tob. Non. consil. 95 numer. 2. & 10. Farin. quæst. 24. numer. 172. & consil. 52. num. 1. lib. 1. Merlin. legi. lib. 3. tit. 1. quæst. 36. Surd. decis. 167. ubi Hodiern. in addit. & dec. 314. ubi sic refert decisum, & hanc opinionem pro absoluto veram habuit Rota in Spoletana legitima coram Blanchetto post Farin. dicto consil. 52.

Secundo clarus, quoniam dictæ Constitutiones Sixti V. & pii V. moderatæ fuerunt per Innoc. IX. Constitut. 2. favore Populi Romani, & civium Romanorum, sub quorum nomine veniunt Judæi, qui generaliter comprehenduntur sub omnibus legibus, Statutis, & Constitutionibus, præterquam in respicientibus forum animæ Bald. in l. spadonem §. eam autem ff. de excusat. tutor. plenè Alex. consil. 75. lib. 5. numer. 6. 8. & 9. & consil. 99. lib. 6. numer. 3. & sequen. Marquard. de Judæis par. 2. cap. 1. numer. 1. & sequen. Farin. in fragment. par. 2. verb. Judæi numer. 621. & sequen. Rota decis. 269. par. 4. recen. tom. 2. & habetur sub tit. de servitut. disc. 70.

Et in terminis confiscationis bonorum, quod Judæi gaudeant beneficio textus in Auth. bona damnatorum, Marquard. d. cap. 1. numer. 6. Farin. loc. cit. numer. 655. Potissime ubi non agatur de privilegio à juris communis dispositione deviante, sed potius de lege per quam moderatis odiosis, & exorbitantibus legibus municipalibus, fiat reversio ad jus commune, tunc enim largissima fit interpretatio, atque veniunt etiam Judæi absque dubio, ut per Alex. dicto consil. 75. n. 5. & seqq. lib. 5.

Omnisque in proposito difficultas cessare videbatur ex Constitut. 48. Pii IV. ubi §. 5. expressè disponitur, ut Judæi comprehendantur sub Statutis, & decretis generalibus Urbis, Et ex his, (cum sensu etiam veritatis,) credebam injustas esse fiscali molestias, nihilominus opus fuit eas mediante aliqua convenienti compositione evitare, stante dicta præterensione in facto consistente, quod scilicet filius delinquens aliquam participationem haberet ratione suæ industriæ, & quod promiscuè cum patre bancum administrasset.

JANUEN.
DE TRACTIONUM
INTER
FRATRES DE FRANZONIS,
ET
MARIAM BRIGITAM
paritèr DE FRANZONIS.

*Discursus pro veritate super controversia benenolè
visa, & concordata.*

Quale tempus in legitimæ detractione attendi debeat, an illud mortis parentis, vel potius quando detractio faciendâ est, ad effectum inspiciendi, cujus commo-

do, vel damno cedat bonorum hereditariorum augmentum, vel decrementum sequutum post mortem.

Et aliqua de imputatione in legitimam officiorum vacabilium, quæ pater vivens, sub reservatione decreti, emit in faciem, sed nomen filii.

S U M M A R I U M.

- 1 **F**acti series.
- 2 **D**e augmento, vel diminutione obveniente ex causa existente de tempore mortis testatoris remissivè.
- 3 **Q**uando augmentum cedat solum commodò hæredis, & non filii pro rata legitima.
- 4 **Q**uid de decremento, seu diminutione.
- 5 **D**e Statuto lanua in materia legitima.
- 6 **Q**uomodo faciendâ electio, si bona sunt partim bona, & partim mala.
- 7 **F**ilio imputandum est in legitimam totum id, quod caput per ultimam voluntatem.
- 8 **Q**uando dispositum etiam in testamento non imputatur.
- 9 **O**fficia empti in faciem filii cum reservatione decreti remanent in pleno dominio patris.
- 10 **S**ecus ubi emittitur sine reservatione decreti.
- 11 **C**ujus damno cedat vacatio talis officii.
- 12 **O**nus adjectum legato ususfructus, vel alterius juris vitalitii debet supportari, licet commodum legati per mortem cesset.

D I S C. XV.

Thomas Franzonus, emptis in vita nullis Romanæ Curie officiis vacabilibus, in persona Augustini ejus filii, sub contracta reservatione decreti ad ejus favorem super libera dispositione, in eodem testamento, hæredes scripsit dictum Augustinum filium, & quinque ex Anfrano filio prædefuncti nepotes, cum reciproco fideicommissio masculinum perpetuo, & descensivo inter eos, liberando, tam Anfranum, ejusque hæredes ab expensis, quas pro nuptiis, aliisque occasione fecisset pro eo, quam Augustinum à fructibus, quos ipso testatore vivente perceperisset; Pro officiis autem in persona prædicti Augustini emptis, voluit istum teneri in sua portione se constituere debitorem in scutis 600. cum aliis dispositionibus ad rem non facientibus, quas omnes filius, & nepotes, sequuta morte, expressè acceptarunt, illarum observantiam promittendo.

Obiit post plures annos Augustinus, superfine Maria Brigitta unica filia, quam hæredem universalem scripsit, factoque proinde casu dictæ reciproce substitutionis ad favorem dictorum filiorum Anfrani, hinc inter istos, & dictam Mariam Brigitam inter plures controversias extrajudicialiter, ac benevolè discussas, præcipua fuit illa super legitimæ detractione dicto Augustino competentis, tam circa quantitatem, quam super qualitate bonorum, in quibus ea competeret, ac etiam super imputationibus, de quibus fideicommissarii opponebant; Major autem difficultas fuit super quantitate, stante satis notabili immutatione, status bonorum inter tempus mortis Thomæ testatoris, & illud in quo de hujusmodi detractione faciendâ tractabatur; Cum enim assis hereditarius, spectato tempore mortis testatoris, importaret decies, & quatuorcentena millia librarum, hoc est 800. m. in tot stabilibus, aliisque effectibus, quorum valere nullam

nullam recepit alterationem, & 600. m. in iuribus Hispaniarum, quæ de tempore mortis testatoris in bono statu existentia, suum integrum habebant in iuribus, de tempore vero controversiæ, ita deteriorata erant, quod ferè nullum, vel satis modicum haberent valorem, hinc orta est difficultas, super dictæ legitimæ quantitate, an scilicet detrahi deberet, attento bonorum statu, juxta quam computationem, medietas trientis importaret lib. 233. m. vel potius juxta valorem currentem, ita ut intermedia diminutio cederet damno hereditatis, vel etiam filiorum jus habentium in legitima pro rata.

Super hoc, ex parte Mariæ Brigitiæ, exhibitum fuit plenum, ac elaboratum responsum *Altogradensis* ad præsens registratum inter controversias *Altogr. jun. eius filii controvers. 19.* ubi cum eo docto quidem, ac elaborato, sed prolixo, & evagatorio stylo, qui communis est Scribentibus extrâ Curiam, satis se diffundit circâ augmentum, vel diminutionem provenientem in quantitate potius, quam in qualitate, ex causa de præterito, extante de tempore mortis testatoris, de quo etiam plenè agit *Bottigier. de success. ab intest. theorem. 14.* Verum hæc superflua videbantur, utpotè extranea à casu controversiæ.

Quatenus verò pertinet ad punctum questionis, ubi scilicet augmentum, vel diminutio sit in qualitate; Tunc plures adhibendo distinctiones, ad favorem requirerentis probare conatur, inhærendum esse sententiæ *Curii cons. ultimo*, quam plenè substituere conatur *Mangul. de impu. quest. 9.* ut latius apud eum est videre.

Consultus autem ex parte fideicommissariorum, strictè juxta Curiam stylo, ad solam casus controversiæ necessitatem; Dicebam, quod hujusmodi questio nimium prolixo stylo à dicto Respondente tractata, verè ac propriè percussit casum augmentum bonis hereditariis, hoc medio tempore obventis, an scilicet totum cedat commodo hæredis, vel etiam filius pro rata legitimæ de eo participare debeat; Et in hoc *Curius & sequaces*, de quibus *Mangul. dicta quest. 9.* tenent pro hærede, unde propterea observabam, non bene hujusmodi auctoritates adduci ad favorem filii de legitima contententis, dum potius dictæ auctoritates filio adversantur.

Verùm hujusmodi opinione spretâ, etiam in augmento, contrarium omninò verius, ac magis receptum esse dicebam, ut ex *Bald. cons. 20. num. 2. melius cons. 23. num. 2. lib. 2.* & aliis, latè probant *Sard. cons. 128. Merlin. de legitima lib. 5. tit. 3. quest. 7. num. 27. Capye. Latr. consult. 78. bene Io. Andr. de Georgio alleg. 40.* & alii, qui plenè collecti habentur apud eundem. *Altograd. ubi supra*, atque hanc perpetuo tenuit *Rota, ut decis. 347. part. 1. divers. decis. 475. nu. 5. & decis. 602. num. 6 par. 3. recen. decis. 130. num. 5. cum seq. post Merlin. de legitima, ultima impressionis Romana Supplementi legitima 21. Junii 1649. coram Melio, eadem 20. Junii 1650. coram Verospio, dec. 57. par. 11. recen. ubi limitatur, nisi hæres fuisset in mora Avenionen. legitima 20. Aprilis 1654. coram Pentingerio, & in aliis.*

Ubi verò non agitur de augmento, sed de diminutione antiqui valoris ex tempore, vel casu producta, ita ut culpæ hæredis tribui non valeat, tunc minor est questio, quoniam ut observat *Peregrin. de fideicom. art. 36. num. 33.* cum quo pertranlit *Merlin. loco cit. num. 46.* ac etiam idem *Mangul.* qui in casu augmenti contrariam tenet opinionem, omnes ferè concordare videntur, ut id utriusque damno cedere debeat, hæredis scilicet, ac filii pro rata, quasi quod non sit eadem ratio; Hujus autem differen-

tia veritatem examinare non curavi, sed quicquid de illa esset, id ponderabam per argumentum à fortiori; Si enim ubi agitur de augmento, in quo major est controversia, magis communis, ac recepta est, ut de eo uterque participare debeat; Multò magis, ubi de diminutione, in cuius casu plerique, qui in præcedenti tenent contrarium, in id concurrunt, & sic de plano intrare videbatur argumentum deductum ab *Auth. multò magis &c.*

Et quamvis in contrarium ponderaretur Statutum *Jannu. lib. 5. cap. 16. de legatis, & fideicommissis §. 3. incipien. Ipsam verò*, ubi disponitur, ut legitima eligi possit in bonis filio placuis; Nihilominus, quicquid sit de puncto, an hoc jus eligendi ab ipso filio ad exercitium non deductum, transmittatur ad hæredes, sive an intraret limitatio ab eodem Statuto tradita, ut dicta electio exerceri non possit in bonis fideicommissis subjectis; Relinquendo in his locum veritati, atque omisâ evagatione circâ superflua; Dicebam, quod dictum Statutum non percutiebat casum questionis, cum solum agat de electione bonorum, quæ filio in causam hujusmodi detractionis conceditur ad tollendam dubietatem, quæ in terminis juris communis habetur, de qua plenè *Merlin. lib. 5. tit. 3. qu. 11. Amat. var. resol. 56. num. 30. Romana fideicommissi de Capite ferreo 10. Martii 1645. coram Corrado, dec. 336. par. 9. rec.* & in aliis frequenter; Nihil autem statuit circa quantitatem, & an intermedium augmentum, vel respectivè diminutio, esse debeat utriusque, vel unius tantum, cum in hoc nihil Statutum disponat, quod propterea extra propositum in præsentis controversiæ deducebatur.

Circâ verò electionem ab eodem Statuto concessam, pariter superflua videbantur ea, quæ ab eodem Respondente deducebantur in alia scriptura separata pariter registrata inter dictas controversias ejus filii cap. 20. quoniam fideicommissarii id non impugnabant, ut scilicet de præsentis eligeret, pro ea tamen quantitate, quæ caderet, inspecto præsentis valore, valutatis scilicet iuribus Hispaniarum, aliisque effectibus deterioratis pro quanti de præsentis valeant; Potissimè quia, quoniam cum non ageretur de hærede extraneo, sed de suo, omninò probabilius credebam, locum esse transmissioni dictæ facultatis eligendi; Tum quia privilegia, quæ non transmittuntur ad extraneos, at tamen transmittuntur ad filios, ad notat. in *l. assiduis Cod. qui prior. in pign. habentur* cum concordant. Tum etiam quia illa, quæ petebat electionem subductâ patris personâ, jus legitimæ habebat, & consequenter intrare videtur eadem ratio Statuti, ut non obscurè in his terminis sentit *Merlin. de legitima lib. 2. tit. 1. quest. 9. num. 16.*

Hinc proinde concludendo dicebam, quod, Vel hæreditas dividenda esset in duas bonorum species, Unam scilicet utilium, & non alteratorum; Alteram verò inutilium, seu diminutorum, faciendo de qualibet specie detractionem pro rata, ad filii, seu neptis electionem, perindè, ac si essent duo patrimonia; Vel factâ æstimatione dictorum inexigibilium, seu deterioratorum effectuum pro valore currenti, & quanti de tempore detractionis vendi possent, facere unam detractionem, non impugnatâ electione, ut supra.

Eo potissimum considerato, quod incertum est de tempore mortis testatoris, qualia bona filius in vim dictæ facultatis elegisset, atque dari poterat casus, ut electio cecidisset in dictis iuribus Hispaniarum, aliisque deterioratis effectibus. adeo ut totum suum fuisset damnum, ideoque nulla justitiæ, vel æquitatis

De LUCA
ne
flamennus
et cat
CVI
9

æquitatis ratio exigit, ut eo effugiente hoc damnum, illud totum esse deberet hæredis; Atque hanc dicebam videri genuinam veritatem, juxta quam judicasset.

Quoverò ad alterius controversiæ punctum, super imputatione officiorum eorumque fructuum, quos in vita testatoris perceptos filio condonavat; Quamvis idem Respondens dicta *controv. 20.* in hac materia imputandi bona donata, de more se diffunderet, distinguendo inter ab initio validas, & perfectas donationes, ac invalidas, & an versemur in terminis peculii profectiui proprii, vel improprii, quod adventitii naturam sapit, nihilominus hæc pariter superflua videbantur; Distinguendo etenim fructus ab ipsis officiis in sorte principali.

Quoad primam speciem, ubi procedendum sit cum terminis condonationis, seu remissionis, cum hæc sequuta sit in testamento, regula est pro imputatione, quæ cadit in toto eo, quod filius ex ultima voluntate parentis capit *ad text. in l. scimus, & l. omnimodo Cod. de inoff. testamen.* & habetur infra in *Bonon. fideicommissi de Luparis disc. 30.* Et in specie ejus, quod filius patri viventi debebat, etiam sub dilatione, ut imputandum veniat, habetur, quodque liberatio relicta in testamento, habeat vim legati firmatur. *per Rotam decis. 3. num. 6 par. ii. recen.* ubi concordantes, unde propterea ut dictum est, à proposito extraneæ remanebant distinctiones, quæ in jure habentur de bonis per patrem viventem filio delatis imputandis necne, de quibus *infra disc. 24.* quoniam procedendo cum donatione, seu remissione resultante à testamento, cessabant dicti termini donationis, ac intrabant illi legati.

Veriùs tamen respondi pro non imputatione, capiendò dictam testamentariam dispositionem, non tanquam legatum, minùsque tanquam donationem, seu remissionem, sed tanquam declarationem, seu probationem animi à principio, ac recognitionem veritatis, & bonæ fidei, quod scilicet pater ex tunc hujusmodi officiorum fructus filio assignaverit pro necessariis expensis, tam circa vestitum, quam circa extraordinarias occurrentias, eo modo, quo inter nobiles ubique, præsertim verò inter Januenses praticari solet.

Idque evidenter ostendebat ejusdem dispositionis contextus circa expensas nuptiales, ac alias factas pro Anfrano altero filio; Ideoque contenta in testamento, capiendà veniebant, potiùs tanquam declaratio animi, qua cessante, cessat imputatio *ad text. in l. si quando, & auct. novissima Cod. de inoff. testam. Merlin. decis. 323. in fine aliis decis. 54. par. 5. rec.* & sæpius alibi *hæc sit.* Unde in ista parte respondi contra requirentes.

Quoverò ad alteram speciem, fortis scilicet principalis seu pretii officiorum, pariter omnino extraneos dicebam terminos donationis, atque istius distinctiones ad istum effectum fieri solitas, de quibus *apud Altograd. dicta controvers. 20.* quoniam nulla penitus aderat donatio in genere, sive valida, & irrevocabilis, sive invalida, & revocabilis, unde propterea observabam frustra assumi inspectiones juris, quoties factum omnino cessat; Licet enim pater in personam dicti filii hujusmodi officia emisisset, nihilominus liberè & absque aliqua restrictione, decretum ad sui favorem adjici curavit, quod operatur, ut persona officialis stare solum dicatur demonstrativè in ordine ad periculum vitæ, aliosque effectus concernentes favorem Principis, officium concedentis; De reliquo autem persona titularis nullum jus in eo habere dicitur, sed totum domi-

nium utilitatis tam in sorte, quam in fructibus reservatarii, ut frequenter habetur *sub tit. de Regalibus ad materiam officiorum.*

Quæstio autem imputationis, cadit solum, quando pater, absque aliqua decreti reservatione, ad sui favorem emit simpliciter officium pro filio; Cui enim ex hujusmodi acquisitione ita simpliciter relicta, resultat implicita donatio, exiis, quæ in dicta sua materia *Subrit. de Regal. sæpius habentur,* tunc intrat difficultas, an quoties sit per patrem ad favorem filii, sit locus imputationi, pro qua etiam (non confitendo de contraria voluntate) afficit *regula ad text. in l. omni modo §. imputari Cod. de inoff. testam. & l. illud Cod. de Collation.* Et in specialibus terminis officiorum Romanæ Curie *Caspreff. de imputari num. 5.* & ceteri *per Merlin. de legitimis juxta secundam impressionem lib. 2. tit. 2. §. 24. num. 1. Rota apud Merlin. dicta dec. 323. aliis 54. p. 5. rec.* frequenter in aliis.

Verùm hic non erat casus, dum hujusmodi implicita donatio nullum habebat facti fundamentum, quoniam excepto titulo, quoad vacationem, aliosque effectus cum Principe, ipsa officia remanebant in hæreditate testatoris, eodem modo, quæ relicta bona, unde propterea tali casu, quoties uterque titulus in eadem persona consolidatur, quia nempe filius, in cujus faciem officium quaesitum est per mortem patris, tanquam ejus hæres, efficitur etiam dominus pretii, seu utilitatis, an scilicet quoties sit hæres revocabiliter, quia nempe fideicommissio gravatus, retinendo hujusmodi officia vacabilia, cessatur ea elegisse in suam legitimam, eaque facta propria, vel potius retinuisse titulo hæreditario, adeo ut ad sui ipsius vel respectivè hæreditatis damnum cedat vacatio; Veriùs dicebam periculum cadere in damnum utriusque, & sic tam hæreditatis, & fideicommissi, quam ipsiusmet filii pro dicta relicta rata legitimæ, exiis, quæ in terminis census vitæ tui firmata fuerunt in decisionibus editis in *Romana fideicommissi de Marianis coram Albergato, de qua supra disc. 5.* Et in specie officiorum vacabilium cum dicta distinctione sæpius praticavi in aliis causis disputatis coram A. C. & in aliis Tribunalibus.

Verùm pariter ista superflua erant, atque à proposito quaestione extranea, quoniam testator mandavit in portionem Augustini, intuitu officiorum sibi remanere debentium, dandum esse debitum ad commodum hæreditatis scætorum 6500. quæ summa erat inferior valori officiorum, unde propterea, aliud dicta dispositio non continebat, nisi coram eodem officiorum legatum, cum onere solvendi ad commodum hæreditatis dictam summam tanquam per speciem implicitæ emptionis, & venditionis, & consequenter filius acceptando legatum prædictum cum onere, huic se subjecisse dicitur, quamvis casus dedisset dictorum officiorum brevem vacationem, ita ut potiùs damnificatus remaneret *juxta text. in l. Imperator in princ. vers. Enimverò & l. cum ab uno ff. de legatis secundò,* ubi quod relicto usufructu fundi sub onere solvendi alteri certam summam legatarius acceptando legatum, efficitur debitor summæ adjectæ, à cujus solutione non liberatus, neque debitor esse desinit ex eo quod per ipsius legatarii mortem, legatum cesset, cum auctus possit se habere ad lucrum, & ad damnum, quia nempe longo tempore supervivendo, legati emolumentum longè excedere poterat onus, & firmant communiter *DD. in allegatis juribus, & in l. si cum dotem §. cum pater ff. solut. matrim. de quibus Surd. conf. 237. num. 26. & conf. 254. n. 16. late Hodern, controvers. 15.*

num. 38. cum sequen. & habetur actum sub tit. de do-
nat. in supplemento in Romana seu Albanon. Vincas.
& hic erat casus præcisus, unde propterea impura-
tio summa prædicta habebatur pro indubitata,
præsertim quia filius expressè acceptaverat pater-
nam dispositionem, ac etiam quia longo tempore
supervixerat, adeo ut emolumentum ab officiis
perceptum, onus prædictum longè superaret; At-
que hanc dixi videri veritatem juxta quam cum mo-
dica alteratione inter partes concordatum fuit.

VITERBIEN.

HAEREDITATIS,

PRO

CARDINALI GUALTERIO,

CUM

LAURENTIO CHISIO.

Disquisitio pro veritate in casu deciso per Rotam pro
Cardinali, & deinde concordato.

Recepta conclusio, ut extra cautelam, quæ
vulgò dicitur *Soccini*, parens non possit
prohibere vel gravare legitimam, quod-
que prohibitio, vel gravamen non præju-
dicit filio, quamvis simpliciter acceptet
testamentum, nisi legitimæ specialis men-
tio in acceptatione fiat; An procedat ubi
filius parenti viventi in actu testandi con-
sensum præstat super testamento, quod
talem prohibitionem, vel onus contineat;
Et an prohibitio contenta in uno gradu
substitutionum, extendatur ad alios gra-
dus.

SUMMARIUM.

1. Casus controversus.
2. Prohibitio detractionis legitima facta in te-
stamento, cui filius consentiat, an substi-
tuat, referatur opinio affirmativa.
3. Contraria opinio dicitur probabilior.
4. De questione an valeant renunciaciones & con-
ventiones inter patrem, & filium super legiti-
ma.
5. Acceptatio testamenti paterni post mortem patris
non præjudicat in legitima sine speciali mentio-
ne.
6. Quid ubi acceptatio fit vivente testatore, & in ipso
actu testandi, referuntur opiniones.
7. Reprobatur opinio *Menochei*, & aliorum consti-
tuentium hanc differentiam.
8. Adictis Doctorum non licet arguere à contrario
sensu.
9. An argumentum ductum à consensu præstito exhe-
redationi operetur.
10. De differentiis inter casum consensus præstiti ex-
heredationi, & adjectioni oneris legitima.
11. De prohibitione detractionis legitima adjecta in
uno casu, non extendenda ad alios.
12. An substitutio reciproca capiatur legitimam.
13. De prohibitione legitima in casu confiscationis.

DISC. XVI.

In ista causa, principalis questio fuit super inte-
stata successione *Poggii Chisii*, an scilicet ad eam
soror cum masculis ex fratre nepotibus con-
currere possit, stante Statuto *Viterbien*. exclu-
sivo feminarum, ut habetur sub tit. de succes-

sonibus dist. 16. ubi de facti serie; Quia verò inter
bona per defunctum possissa, aderant illa matris,
per quam supponebatur fideicommissum ad solum
favorem masculorum ordinatum esse; Hinc ex par-
te Cardinalis venientis ex juribus sororis præten-
dentis successorem ab intestato, respondebatur
quod fideicommissum non obstarer quoad legiti-
mam dicto *Poggio* debitam; E converso autem
replicabatur, quod obstarer prohibitio hujusmodi
detractionis contenta in materno testamento, stan-
te ejus acceptatione facta vivente testatrice, quo
casu præjudicat etiam sine expressa & speciali legiti-
mæ mentione, cum ea requiratur in acceptatione,
quæ mortuo testatore fieret, secus autem eo viven-
te, & in actu testandi ex autoritate *Cephal. conf.*
153. n. 77. & sequen. & ex Menoch. conf. 196. num.
20. cum quibus pertranseunt ceteri, de quibus in-
fra.

Rota in disputatione habita sub die 2. Martii
1660. coram *Taia*, hujusmodi opinionem rejiciendo,
sequuta fuit illam *Soccini sen. conf. 230. lib. 2.* quem
sequitur *Peregr. ut infra*, editæque decisione, atque
concessâ novâ audientia, aliqui ex hujus partis Ad-
vocatis moti ex numero auctoritatum pro altera
opinionem stantium, de hoc assumpto dubitabant,
unde juxta laudabilem stylum habitus fuit Advoca-
torum congressus pro novâ disputationis directio-
ne, dictæque difficultatis examine; In hoc autem
go (etiam cum sensu veritatis) probabiliorem judi-
cabam opinionem *Soccini*, cum qua Rota processerat,
quodque justè confirmatio decisionis sperari
debuisset, atque ita discursum pro eodem congressu
edidi, ut sequitur.

Ad tollenda æquivoca, in quæ super hoc puncto
aliqui ex nostris, confundendo unum casum cum al-
tero, inciderunt, observandum in proposito est,
duas cadere omnino diversas inspectiones; Unam
circa validitatem actus, an scilicet valeat, necne re-
nunciatio, seu quæcumque remissio, & conventio,
quæ super legitima fiat inter filium, & patrem viven-
tem juxta terminos *text. in l. si quando §. illud etiam*
Cod. de inoff. testam. Alteram verò, an sub implicita,
vel explicita acceptatione testamenti, veniat legiti-
ma, quæ indiget notâ speciali, ac individua mentione
juxta terminos textus in eadem *l. si quando §. & ge-
neraliter.*

De prima inspectione agunt *Galerat. de renunciat.*
lib. 2. centur. 1. renunt. 47. num. 15. Peregr. de fideic.
art. 36. num. 78. cum sequen. Merlin. de legit. lib. 3.
*tit. 2. quest. 25. & ceteri apud eosdem, ex quibus con-
stat, regulam esse pro invaliditate actus ex dicto tex-
tu in §. illud etiam, limitandam tamen, vel ubi fiat per
viam transactionis, vel ubi accedat juramentum, at-
que hos terminos percutit *Rub. Alexandrin. conf.*
43. in quo (confundendo casus) nimium se fun-
dat *Cephal. conf. 151.* ac etiam loquuntur *Paris. conf.*
35. in fine lib. 2. & alii apud Menoch. conf. 196. post
nu. 20. vers. undecimo, & c. qui alioquin doctissimus
Jurisconsultus, in hoc æquivocasse videtur, capien-
do unum casum pro altero.*

Atque isto casu ad hujusmodi nullitatem evitan-
dam *Merlin. d. iura quest. 25. num. 18.* ponderat, an
legitimæ renunciatio facta esset in actu testandi,
quasi quod tunc per modum ultimæ voluntatis po-
tius quam contractus facta sit juxta *conf. Soccin. jun.*
50. n. 5. lib. 2. apud quos, & alios supponitur specifi-
cè actum de renunciacione legitimæ, solamque quæ-
stionem versari super validitate actus; Unde quic-
quid sit de veritate prædictæ limitationis, inanis la-
bor est de illa querere, dum non sumus in casu, &
consequenter *Galleratus, ac Soccin. jun. & Merlin.*
locis

De LUCA
ne
flamentis
et cat.
CVI
9